

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра екологічного права і контролю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА
«31» 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до фаху

Рівень вищої освіти: *Перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *Е Природничі науки, математика та статистика*

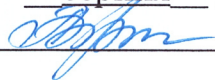
Спеціальність: *Е2 Екологія*

Освітньо-професійна програма: *«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»*

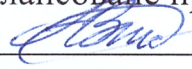
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху». - Одеса: ОНУ, 2026. - 18 с.

Розробники: Владимірова Олена Геннадіївна, кандидат географічних наук, доцентка кафедри екологічного права і контролю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екологічного права і контролю
Протокол № 1 від «24» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри Олексій БУРГАЗ

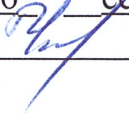
Погоджено із гарантом ОПП «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

 Алла КОЛІСНИК

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету гідрометеорології і екології

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Голова НМК Ангеліна ЧУГАЙ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри екологічного права і контролю

Протокол № _____ від « » _____ 20 р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто на засіданні кафедри екологічного права і контролю

Протокол № _____ від « » _____ 20 р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин - 90 змістових модулів – 2	Галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність Е2 Екологія Рівень вищої освіти: <i>Перший (бакалаврський)</i>	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: залік/ залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є формування уявлень про свою професію, майбутню діяльність; надання початкових знань про головний предмет своєї спеціальності на базі основного понятійно-термінологічного апарату екології; допомогти вільно орієнтуватися у навчальних планах підготовки з розумінням певного набору навчальних дисциплін за циклами гуманітарної, науково природничої і професійно практичної підготовки, їх послідовності викладу та значенні для формування професійних компетенцій; надати цілісне уявлення про постійний розвиток та удосконалення екологічної освіти, як одної з вагомих складових сталого розвитку держави; здобуття початкових знань з основ екологічного управління для уявлення про потенційні міста майбутнього працевлаштування та підвищення мотивації до якісного засвоєння знань; отримання початкових знань з основ наукових досліджень, з метою формування теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень у процесі навчання у ВНЗ, а також в подальшому у професійної діяльності.

Завдання. Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальних (ЗК):

К01 знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

K08 здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

K13' здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності .

Програмні результати навчання:

ПР.08 уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень;

ПР.15 уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів;

ПР.19 підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- знати:

- етапи розвитку вищої екологічної освіти в Україні;
- основні положення Концепції екологічної освіти в Україні;
- головні особливості в підготовці фахівця з екологічної спеціальності;
- модель рівнів вищої освіти - бакалавр, магістр;
- структура навчальних планів підготовки фахівців-екологів РВО - бакалавр, магістр;
- основні положення підсумкової атестації знань студентів і рейтингова оцінка знань;
- структуру Національної системи екологічного управління. Мета, завдання та функції органів екологічного управління;
- елементи основ наукових досліджень. Основні визначення і поняття.

Наука. Предмет науки. Мета науки;

- елементи основ наукової студентської діяльності;
- вимоги до написання курсових, кваліфікаційних робіт, наукових статей, тезисів;

- вміти:

- аналізувати навчальний план і
- розрізняти між собою підготовку за рівнями вищої освіти;
- роз'яснити як назва напрямку підготовки відповідає загальному об'єкту діяльності;
- використовувати знання з основ наукових досліджень при написанні рефератів, курсових, випускних кваліфікаційних робіт, наукових статей і тезисів;
- розрізняти функції органів екологічного управління;

- бути здатним:

- розуміти необхідність отримання екологічних знань задля досягнення цілей сталого розвитку;
- усвідомлювати основні положення екологічної політики держави та розуміти причинно-наслідковий зв'язок змін у стані довкілля;
- розуміти роль громадськості у вирішенні екологічних проблем та можливість приймати особисту участь у прийнятті екологічно значущих питань для суспільства.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722, зокрема:

Ціль 3: забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці;

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 11: забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;

Ціль 16: сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Державна політика у сфері екологічної освіти

Тема 1. Передмова. Зміст навчальної дисципліни. Знання, уміння і навички, що повинні бути сформовані в результаті вивчення дисципліни.

Тема 2. Болонський процес та структурне реформування системи вищої освіти України.

Тема 3. Етапами розвитку вищої екологічної освіти в Україні.

Тема 4 Основні положення Концепції екологічної освіти України. Принципи, мета і завдання екологічної освіти. Зміст та структура формальної і неформальної екологічної освіти.

Змістовний модуль 2. Формування фахівця-еколога та потреби їх у видах економічної діяльності

Тема 5. Формування фахівця-еколога. Право на вищу освіту в Україні. Система вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Атестація здобувачами вищої освіти та документи про вищу освіту. Стандарти вищої освіти. Індивідуальний навчальний план.

Тема 6. Підготовка фахівців-екологів в ОНУ ім. І. Мечникова. Компетентності, які повинен отримати здобувач вищої освіти з екологічної спеціальності

Тема 7. Базові основи екологічного управління. Класифікація систем і механізмів екологічного управління. Державна система екологічного управління, інші органи екологічного управління

Тема 8. Предмет та сутність науки. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Студентська науково-дослідна робота у ЗВО. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
Змістовий модуль 1. Державна політика у сфері екологічної освіти								
Тема 1 Передмова. Зміст навчальної дисципліни [1]	9	2	-	6	5,5	0,5	-	5
Тема 2. Болонський процес та структурне реформування системи вищої освіти України [1,2]	12	2	2	8	11,5	1	0,5	10
Тема 3. Етапами розвитку вищої екологічної освіти в Україні [1,2]	11	2	1	8	11	0,5	0,5	10
Тема 4. Основні положення Концепції екологічної освіти України [1,2]	12	2	3	8	17	1	1	15
Разом за змістовним модулем 1	44	8	6	30	45	3	2	40
Змістовий модуль 2. Формування фахівця-еколога та потреби їх у видах економічної діяльності								
Тема 5. Формування фахівця-еколога [1,2]	12	2	2	8	6	0,5	0,5	10
Тема 6. Підготовка фахівців-екологів в ОНУ ім. І. Мечникова [1,2]	9	2	1	6	6	0,5	0,5	10
Тема 7. Базові основи екологічного управління [1,2]	13	2	3	8	17	1	0,5	10
Тема 8. Предмет та сутність науки [1,2]	12	2	2	8	17	1	0,5	10
Разом за змістовним модулем 2	46	8	8	30	45	3	2	40
Разом за змістовними модулями	90	16	14	60	90	6	4	80

Види роботи:

[1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;

[2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

5. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин	
	ден.	заочн.
Змістовий модуль 1 Державна політика у сфері екологічної освіти		
Тема №2. «Болонський процес та структурне реформування системи вищої освіти України» [1] СЗ №1 «Вища освіта України в контексті Болонських угод» [2]	2	0,5
Тема №3. «Етапами розвитку вищої екологічної освіти в Україні» [1]	4	1,5

Тема №4. «Основні положення Концепції екологічної освіти України» [1] СЗ №2 «Освіта для сталого розвитку та екологічна освіта» [2]		
Разом за змістовим модулем 1	6	2
Змістовий модуль 2 Формування фахівця-еколога та потреби їх у видах економічної діяльності		
Тема №5. «Формування фахівця-еколога» [1] СЗ №3 «Освітні програми та навчальні плани підготовки фахівців-екологів».	2	0,5
Тема №6. «Підготовка фахівців-екологів в ОНУ ім. І. Мечникова» [1] СЗ №4 «Формування індивідуального плану студента » [2]	2	0,5
Тема №7. «Базові основи екологічного управління» [1] СЗ №5 «Фундаментальні складові системи екологічного управління» [2]	2	0,5
Тема №8. «Предмет та сутність науки» [1] СЗ №6 «Основи наукових досліджень у закладах вищої освіти» [2]	2	0,5
Разом за змістовим модулем 2	8	2
Разом за змістовими практичними модулями 1 та 2	14	4
Усього годин	14	4

Види роботи:

- [1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;
[2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Державна політика у сфері екологічної освіти			
1.	Тема 1 Передмова. Зміст навчальної дисципліни [1]	6	5
2.	Тема 2. Болонський процес та структурне реформування системи вищої освіти України [1, 2]	8	10
3.	Тема 3. Етапами розвитку вищої екологічної освіти в України [1, 2]	8	10
4.	Тема 4. Основні положення Концепції екологічної освіти України [1, 2]	8	15
	Разом за змістовним модулем 1	30	40

Змістовий модуль 2. Формування фахівця-еколога та потреби їх у видах економічної діяльності			
	Тема 5. Формування фахівця-еколога [1, 2]	8	10
	Тема 6. Підготовка фахівців-екологів в ОНУ ім. І. Мечникова [1, 2]	6	10
	Тема 7. Базові основи екологічного управління [1, 2]	8	10
	Тема 8. Предмет та сутність науки [1, 2]	8	10
	Разом за змістовним модулем 2	30	40
	Разом за змістовними модулями	60	80

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних, лабораторних занять.

[2] – виконання розрахункової роботи за окремим варіантом.

У межах дисципліни «Вступ до фаху» здобувачі можуть виконувати завдання самостійної роботи як у традиційних формах (опрацювання літератури, індивідуальних завдань, тощо), так і через зарахування результатів неформальної та інформальної освіти.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю.

Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Prometheus	Навчаймось вчитись: потужні розумові інструменти для опанування складних предметів	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/how-to-learn/
Prometheus	Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/infosecurity/
Prometheus	Думай інакше: зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mindshift-obstacles-learning/
Prometheus	Добробут планети: що має знати й може вміти кожен	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/planet-wellbeing-knowledg
Alison	Вступ до екологічних проблем	https://alison.com/course/introduction-to-environmental-issues#google_vignette
Studypathway	Відновлення екосистеми	https://studypathway.info/course/bezkoshtovnij-kurs-iz-sertifikatom-vid-oon/

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти,

засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова» https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

ї9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається *пояснювально-ілюстративний метод*, у межах якого викладач допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій, у тому числі використовуючи карти та практичних занять, на яких здобувачи репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується *дослідницький метод*, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео- фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони розподіляються, а потім підсумовуються.

Форми контролю Контроль знань здобувачів здійснюється упродовж семестру та охоплює всі види навчальної діяльності: лекційні заняття, практичні роботи й модульні контрольні заходи. Основна мета контролю полягає у перевірці рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних навичок і здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

1. Форми контролю за лекційним матеріалом

Оцінювання засвоєння лекційного матеріалу здійснюється на основі таких форм: перевірка підготовленості до лекції (активність, виконання коротких аналітичних або оглядових завдань, ознайомлення з рекомендованою літературою); короткий тестовий контроль після лекції (перевірка розуміння ключових понять і закономірностей теми); участь в усній дискусії або обговоренні проблемних питань теми (оцінюється змістовність, аргументованість та самостійність суджень).

Максимальна кількість балів за опанування лекційного матеріалу становить 10 балів (за теми №№1-7 по 2 бали, за тему №,8 – 1 бал)

2. Форми контролю за практичним матеріалом

Семінарське заняття – це практична форма навчання, під час якої викладач організовує дискусію на заздалегідь визначену тему, до якої студенти готують виступи на основі індивідуальних завдань (наприклад, рефератів). Цей формат передбачає активне обговорення, де студенти поглиблюють свої знання, вчаться самостійно мислити, обстоювати свою думку та аналізувати інформацію. Контроль здійснюється на занятті під час дискусії чи розкрита тема, ставлення до заняття та творча активність здобувачів, досягнення мети заняття, оцінка та стимулювання здобувачів до активної участі в семінарі.

Максимальна кількість балів за всі семінарські заняття становить 40 балів (по 5 балів за кожну з 8 тем семінарських занять).

3. Періодичний контроль

Після вивчення кожного змістового модуля проводиться модульна контрольна робота у формі тестового оцінювання, що включає 15 запитань із однією правильною відповіддю. Метою є перевірка системності засвоєння матеріалу, узагальнення знань і вміння логічно поєднувати теоретичні та практичні аспекти навчального змісту.

Максимальна кількість балів за виконання модульних контрольних робіт становить 45 балів. Для отримання позитивного результату здобувач має набрати не менше 60% правильних відповідей. Кожен студент має дві спроби складання тесту (зараховується осереднений результат з двох спроб).

4. Підсумковий контроль (залік)

Підсумковою формою контролю знань є залік.

Підсумковий залік здобувач вищої освіти може отримати автоматично за умови повного виконання навчальної програми дисципліни та наявності достатньої кількості накопичених балів, що відповідають критеріям позитивної оцінки за результатами семестрового контролю.

Залікова контрольна робота проводиться за ініціативою здобувача вищої освіти з метою підвищення підсумкової суми балів, накопичених протягом вивчення навчальної дисципліни. Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова (фінальна) оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне між сумою балів, отриманих за поточний контроль, та результатами підсумкового контролю.

5. Підсумкова система оцінювання за дисципліною

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Лекційний матеріал (тести, участь у дискусії, підготовленість)	15
Семінарські заняття (виступи за обраною темою)	40
Модульні контрольні роботи	45
Поточна успішність (разом)	100
Загальна кількість балів за дисципліну	100

Такий підхід забезпечує безперервний контроль знань, стимулює

систематичну підготовку здобувачів і дозволяє комплексно оцінити їхню готовність до практичного застосування отриманих знань і навичок.

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

1 Критерії оцінювання лекційного матеріалу

Бали		Критерії оцінювання засвоєння лекційного матеріалу
Для тем №№ 3,4,5,8	Для тем №№ 1,2,6,7	
2 бали	1 бал	Повністю засвоїв зміст лекції; аргументовано відповідає на запитання, демонструє критичне мислення, наводить приклади з практики або сучасних досліджень; виконав онлайн-тест чи міні-завдання без помилок.
1,5 бала	0,75 бала	Добре орієнтується в темі, розуміє зміст основних понять, логічно відповідає на контрольні питання, виявляє активність під час обговорення.
1 бал	0,5 бала	Ознайомився з матеріалом лекції, відповідає на основні запитання, але без глибокого розуміння або з неточностями; має базові уявлення про ключові поняття.
0,5 бала	0,25 бала	Ознайомився частково з матеріалом; виконав завдання поверхнево, без розуміння змісту; допускає суттєві помилки.
0 балів	0 балів	Студент не відвідував лекцію або не ознайомився з матеріалом; не виконав завдання/тест; не проявляв активності.

2 Критерії оцінювання семінарських занять

Бал	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті
5 балів	Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час семінарського заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.
4 бали	Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час семінарського заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змозі застосувати отримані знання в практичній діяльності.

3 бали	Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань семінарського заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.
2 бали	Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах на яких базується матеріал семінарського заняття. Не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.
1 бал	Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання.
0 балів	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми семінарського заняття.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу після завершення вивчення кожного змістового модуля. Модульна контрольна робота проводиться у формі тестового контролю, який містить 15 тестових завдань, що охоплюють ключові поняття, закономірності та прикладні аспекти тем, передбачених навчальним планом.

Кожне тестове завдання має одну правильну відповідь, яка оцінюється в один бал, а загальна кількість балів за тест становить 15, що відповідає 100% правильності виконання.

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильності, %	Рівень засвоєння матеріалу
15	100	Відмінний рівень, повне засвоєння матеріалу
14	95	Дуже високий рівень, незначні неточності
13	85	Високий рівень, правильне розуміння основних положень
12	80	Достатній рівень, засвоєно основні поняття
11	75	Достатній рівень із незначними прогалинами
10	65	Задовільний рівень, окремі неточності у розумінні матеріалу
9	60	Мінімально позитивний результат, базове засвоєння знань
8	55	Незадовільний рівень, часткове розуміння теми
7	45	Низький рівень, більшість відповідей неправильні
6	40	Дуже низький рівень засвоєння
5	35	Матеріал засвоєно фрагментарно
4	30	Відсутність розуміння ключових понять
3	20	Дуже слабе розуміння матеріалу
2	15	Випадкові правильні відповіді
1	5	Майже повна відсутність знань
0	0	Відсутність знань, завдання не виконано

Для отримання позитивного результату необхідно набрати не менше 60% правильних відповідей, що відповідає 9 балам із 15 можливих. Результати нижчі

цього порогу вважаються незадовільними та не зараховуються як успішне виконання модульного контролю.

Здобувач вищої освіти має право на дві спроби складання модульної контрольної роботи: перша – у межах основного навчального процесу, друга – у разі необхідності повторного проходження для підвищення результату або у випадку технічних чи організаційних причин, що вплинули на виконання першої спроби.

Підсумковий результат модульного контролю враховується при визначенні рейтингової оцінки з дисципліни та є складовою загальної системи поточного і семестрового контролю знань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так й викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності, до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. Питання для підсумкового контролю

1. У чому полягає мета викладання навчальної дисципліни “Вступ до фаху”?
2. Перелічіть основні завдання зазначеної навчальної дисципліни.
3. Якими знаннями повинен оволодіти студент при вивченні даної дисципліни?
4. В чому полягає суть європейської інтеграції України ?
5. Із яких і скількох ступенів має складатися система вищої освіти країн Європи згідно Болонської декларації?
6. У чому полягає суть Болонського процесу?
7. Що таке кредитно трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)?
8. Вкажіть ключові позиції ЄКТС ?
9. Яка мета впровадження ЄКТС в нашої країні ?
10. Чи існує зв'язок між кредитами ЄКТС та кількістю аудиторних годин ?
11. Яке навантаження входить до кредиту ЄКТС ?
12. Вкажіть ціну кредиту ЄКТС в академічних годинах:
13. Які шкали оцінювання запроваджені у нашому університеті?

14. Визначити основні етапи розвитку екологічної вищої освіти в Україні;
15. У якому році в офіційному державному документі з'являється напрям підготовки фахівців «Екологія»;
16. Як Ви розумієте поняття «сталий розвиток»?
17. Назвіть дві найважливіші ідеї сталого розвитку суспільства.
18. Яку роль відіграє людина у сталому розвитку суспільства? Чому?
19. Перелічити найголовніші загрози для розвитку людства, що спричинили появу та впровадження принципів сталого розвитку суспільства?
20. Яка роль відводиться освіті для сталого розвитку? Що є метою освіти для сталого розвитку?
21. Які зміни передбачає освіта для сталого розвитку в навчальному процесі?
22. В якому державному документі, зазначені основні напрями здійснення державній політики в сфері екологічної освіти і виховання в Україні?
23. Яку роль відіграє екологічна освіта в процесі впровадження освіти для сталого розвитку? Чому?
24. Перелічити основні принципи, на яких базується державна політика в області екологічної освіти і виховання згідно з Концепцією екологічної освіти України;
25. Сформулюйте мету екологічної освіти і виховання;
26. Які завдання стоять перед екологічною освітою для досягнення її мети?
27. Яким чином забезпечується неперервність екологічної освіти?
28. Що включає у себе ланка формальної екологічної освіти?
29. Коли і за допомогою кого починає формуватися екологічне мислення у людини?
30. Який рівень формальної освіти є головним? Чому?
31. У чому особливість програм навчання у середніх професійних закладах освіти?
32. Що ви розумієте під неформальною екологічною освітою? За допомогою чого вона реалізується?
33. В чому полягає роль неперервної екологічної освіти протягом життя?
34. Чи, мають право особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, вибору навчальних дисциплін у межах освітньої програми, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС?
35. В чому сутність ступневості вищої освіти?
36. Які освітні рівні входять до вищої освіти?
37. Що розуміють під змістом освіти?
38. Що в собі містить стандарт вищої освіти?
39. Надайте характеристику рівня вищої освіти - бакалавр, магістр. Вкажіть в чому особливість кожного з них;
40. Яка процедура надає та підтверджує кваліфікацію випускнику ЗВО?
41. Як співвідносяться рівні вищої освіти ступеню вищої освіти?
42. Які складові входять до освітньої програми?
43. Надайте визначення Кредиту, що він включає?
44. В чому полягає мета екологічного управління?

45. На яких принципах ґрунтується екологічне управління?
46. Через які механізми екологічне управління виконує свою головну роль?
47. Наведіть класифікацію управлінь за системними ознаками, які створюють національну систему екологічного управління;
48. Надайте визначення державній системі екологічного управління. У чому полягає її головне завдання?
49. Які органи виконують загальне державне екологічне управління? Які функції управління вони виконують?
50. Які спеціальні структури функціонують у складі Міністерства енергетики та довкілля України?
51. Що є метою та предметом науки?
52. Що є гіпотезою? Коли вона стає теорією?
53. Що у себе включає процес наукового дослідження? Яка його мета?
54. Яких навичок набуває студент, який бере участь у науково-дослідній роботі? Які має переваги перед іншими студентами?
55. За якими основними напрямками здійснюється науково-дослідницька діяльності студентів у вищому навчальному закладі?
56. Які види робіт з елементами наукових досліджень виконують студенти впродовж терміну навчання в університеті?
57. Які вимоги ставляться до вибору теми дослідження?
58. Які формальні вимоги ставляться до структури будь-якої наукової роботи?
59. Назвіть види наукових публікацій. Які з них Ви вже робили?
60. Які особливості методики підготовки доповідей та виступів?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів). Відповідь під час екзамену оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни - це є середнє

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	залік	100
Опитування під час лекцій									
2	2	2	2	2	2	2	1		
Опитування під час семінарських занять									
5	5	5	5	5	5	5	5		
Контрольне тестування за змістовим модулем 1 -22,5				Контрольне тестування за змістовим модулем 2 -22,5					
50,5				49,5					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

		проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано зможливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

У таблиці нижче наведено загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90-100/ зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
75-89 / зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
60-74 /зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину практичних завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
35-59 / не	володіє навчальним матеріалом поверхово й	недостатньо розкриває сутність

зараховано з можливістю повторного складання	фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки складно; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі практичні завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
0-34/ не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху». Одеса: ОНУ, 2026. 18 с.
2. Владимірова О.Г. Вступ до фаху: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2017. 130 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Клименко М. О., Петрук В.Г., Мудрак О. В., Петрук Р.В., Клименко Л. В. Вступ до фаху: Підручник / вид. 2-ге перероб., допов. Рівне : НУВГП. 2023. 469 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/28049>
2. Сафранов Т. А., Чугай А. В., Ільїна В. Г. Проблеми екологічної освіти України: Навчальний посібник. Одеський державний екологічний університет. Одеса. 2023. URL: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/11838/>
3. Сафранов Т.А., Колісник А.В., Наконечна З.В. Загальна екологія та неоекологія: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2021. 195 с.
4. Джура Н.М., Мамчур З.І. Вступ до екологічної діяльності: Навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 101 Екологія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. 2020. 120 с.

Додаткова

1. Боголюбов В.М. Формування змісту освіти в інтересах сталого розвитку суспільства /Високоякісна, доступна, випереджальна освіта. URL: http://blogs.lb.ua/kiev_2025/121320_visokoyakisna_dostupna_viperedzh.html.
2. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ. 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
3. Сапко О. Ю. Система екологічного управління: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2020. 103 с. URL:

<http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/7654>

4. Лоева І.Д. До 25-річчя становлення і розвитку екологічної освіти у Одеському державному екологічному університеті / І.Д. Лоева, С.М. Степаненко, О.Г. Владимірова, Т.А. Сафранов // Вісник ОДЕКУ №9, 2015. URL:<http://library.odeku.edu.ua/>

5. Конституція України. Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>.

6. Концепції екологічної освіти в Україні. Затверджена рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України N 13/6-19 від 20.12.2001 р. URL: <https://osvita.irpin.com/viddil/v5/d33.htm>.

7. Національна доповідь про стан навколишнього середовища України. URL: <https://menr.gov.ua/news/31768.html>.

8. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 №1556-УІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

9. Про освіту: Закон України від 5.09.2017 № 2145-VІІІ. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

10. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28 лютого 2019 року № 2697-VІІІ. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/269>

11. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.91р. № 1264-XІІ. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

12. Хартія Землі. Міжнародна декларація. «Хартія Землі в дії». URL: <http://earthcharter.linecore.com/ukr/history>.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Репозитарій ОНУ імені І.І.Мечникова <https://dspace.onu.edu.ua/home>

2. Бібліотека ОНУ імені І.І.Мечникова <http://lib.onu.edu.ua/>

3. Одеська національна наукова бібліотека <http://www.ognb.odessa.ua/>

4. Бібліотека ім. В.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Електронний портал Верховної ради України <http://www.zakon.rada.gov.ua/>